

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm XIV. Lectæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

interposita, 70. §. 1. de appellat. Quid autem specialiter obseruandum sit in appellationibus causarum beneficialium, dixi in c. 1. & c. cupientes 16. de elect. in 6.

Præcipua autem difficultas restat, cur Auditor, cuius sententiam approbavit Pontifex, iudicium illorum sententiam cassauerit, ob quam causam alij deinde Iudices in ecclesia Leodiensi constituti fuerunt. Aliqui dicebant, ideo sententiam horum iudicum irritam fuisse, quia cum tres deputati essent, duo tantum sine tertio iudicauerunt. Sed cum huius peccati in textu mentio nulla fiat, non est id præsumendum, sed potius, quod causa ipsis commissa fuerit, addita clausula, *quod si non omnes interesse possint, saltem duo exequantur*, iuxta c. prudentiam, 21 de offic. delegati.

Alij dicebant, ideo sententiam iudicum cassatam fuisse, quia contra Ioannem Subdiaconum nullus legitimus contradictor comparuit: Nam Canonicis illis, vt personæ singulares sunt, nullum ex renuntiatione ius quæsitum erat: nomine autem Capituli opponere se non poterant, absque mandato ostenso, c. 1. de procurator. Ad hoc respondere debet, Canonicos, vt singulares personæ sunt, potuisse opponere, quò minus Ioannes in suo Collegio institueretur absque legitimo titulo, quippe cui renuntiauerat; sicuti quilibet è Capitulo se opponere potest, ne aliquis per fraudem seu per literas falsas intrudatur; quia id omnium Capitularium interesse censetur, adeò vt Capitulum hanc oppositionem singulis prohibere non possit, secundum Innoc. in hoc c.

4 Vera igitur, & communis responsio est apud Innoc. hic, & Ioan. Andr. n. 9. Anton. n. 5. Ananiam n. 10. Si quis se committat gratiæ, aut misericordiæ alterius, non ideo renuntiare iuri suo: quia non aliud proficitur, quam se sperare, quòd per gratiam, seu liberalitatem illius consecutus sit, quòd optat: Sin minus, integrum ipsi erit per iustitiæ viam exigere. Idemque esse, ait hic Ioan. Andreas, si quis voluntati, aut arbitrio alterius se submiserit: quia ita intelligi debet, dummodò is iuste, seu vt vir bonus arbitratus

fuerit, argum. l. si libertus, 30. ff. de operis libertorum. Quæ doctrina ex eo confirmatur, quòd supra dictum, renuntiationem stricte interpretandam, neque facile præsumendam esse.

CAPITVLVM XIV.

Lectæ.

PARAPHRASIS.

Abbas S. Petri Ecclesiæ Tullensis, existimans se ex infirmitate moriturum, Monachos suos, aliquo fraudulentum suggerente consilium, ab obedientia absoluit; & mox Episcopum vocauit, vt in eius manibus Abbatiam resignaret, non tamen resignauit. Porrò eidem Abbati ad sanitatem restituito Monachi capitulariter congregati obedientiam denuo promiserunt. Super hoc casu quæstio mota fuit, vtrum dictus Abbas regimini suo renuntiasse censendus sit. Respondet Honorius III. eum non renuntiasse.

SUMMARIVM.

1. Si Prælatus ab obedientia subditos absoluit, non ideo Prælaturæ renuntiat.
2. Valide aliquis renuntiat iuri reali, vt situruti, etiam absente eo, in cuius utilitatem renuntiatio cedit.
3. Quòd tamen verum est tantum in his iuribus, quorum renuntiatio in libera nostra potestate est, non autem in ecclesiasticis beneficiis, aut dignitatibus.

Ratio responsionis est manifesta: Quia voluntas renuntiandi non sufficit, nisi factum sequatur, arg. c. 1. de eo qui mittitur in possess. iun. Gl. ver. voluntatem. Abbas autem iste voluit quidem renuntiare, non autem renuntiauit, cum sciret se non posse nisi in manibus Episcopi, quem proinde vocauit, sed (siue is aduenerit, siue non) meliore consilio capto, renuntiationem intermisit.

Neque obstat, quòd Monachos ab obedientia

obediencia absolut : Nam absolutio ista irrita fuit. Fieri enim non potest, vt Prælato, dum prælaturam retinet, subditi, præsertim Regulares professi, obedientiam non debeant, cum prælatura & subiectio; Regimen & debita obedientia correlata sint. Quare frustra Monachi illi reuerentiam & obedientiam denuo sponderunt Abbatibus, à qua nunquam liberati erant: Absolutio enim ab obedientia sequitur renuntiationem Prælati; eam verò antecedere haud potest.

NOTANDVM Vn. Quod docent Innoc. in c. veniens, Anton. ib. n. 6. Ananias, n. 3. & seqq. Quod aliquis iuri reali, videl. dominio, aut quasi dominio, vt seruituti &c. validè renuntiet, etiam absente eo, in cuius utilitatem renuntiatio cedit; adeò, vt & possessionem, vnà cum dominio amittat, si vtrumque perdere velit: præsertim si à re abcedat, vt appareat, quòd eam pro derelicta habeat: Quin et si non recedat, sed corpore insistat, si tamen declarat, non habere se animum possidendi, cum nolit esse suam, videtur amitti possessio, iuxta l. si quis vi, 17. §. differentia. ff. de acquir. possess. vbi dicitur, quòd possessio recedit, vt quisque constituit nullo possidere. Quamdiu autem possessionem aliquis retinere vult, seu nomine suo possidere, non potest dominium perdere, vt ibidem dicitur. Hæc, inquam, doctrina locum duntaxat habet in ijs iuribus, quorum renuntiatio libera in nostra potestate est, non item in ecclesiasticis beneficijs ac publicis dignitatibus, quas amittere non possumus, nisi recipiente eo, à quo accepimus, sicuti constat etiam ex l. penult. ff. de offic. Præsidis, vbi dicitur, quòd Præsides provincie abdicando se non amittit imperium; vbi Gl. addit, nisi id faciat in manu Principis, à quo habet imperium. Sic & Episcopus non potest renuntiare, nisi in manu Papæ. Neque Abbas, nisi in manu Episcopi, cui subiectus est, c. vlt. causæ 16. q. vlt. c. Abbas, 8. causæ 18. q. 2. Vel in manibus Superioris sui Regularis, aut Papæ, si exceptus est, c. vlt. hoc tit.

Veruntamen, si aliquis renuntiet beneficium suum in manu Clerici pro Superiore acceptantis, quamuis sine mandato, tum va-

lebit renuntiatio quoad renuntiantem; ita vt in arbitrio Superioris postea sit, an renuntiationem ratam habere velit. Ita notat Petrus Ancharanuse. 2. hoc tit. in 6. arg. l. si ego, 24. ff. de negotijs, & consentiunt ea, quæ dixi suprâ. c. super hoc, & c. quod in diuers.

CAPITVLVM VLT.

Dilecti.

PARAPHRASIS.

Perlatum fuit ad Gregor. IX. Pontificem, quòd Abbas Monasterij S. Guilielmi, Sedis Apostolicæ immediatè subiecti, cum se insufficientem cerneret, renuntiavit Abbatibus in manibus Conuentualium suorum; qui proinde Gasparem S. Victoris Monachum in Abbatem elegerunt. Ad id rescripsit Gregorius, cessionem irritam fuisse; cum Abbas ille absque Sedis Apostolicæ assensu cedere nequiuisset. consequenter etiam electionem nullius esse momenti. Quamobrem iubet, Abbatem in locum suum restitui; postea verò permittit, vt eius cessio Apostolicæ Sedis auctoritate recipiatur.

SUMMARIVM.

1. Prælatus vel alius beneficiatus cedens in manibus non sui Superioris, vel Collatoris, sed aliorum clericorum, potest, sed non tenetur, Superior cessionem admittere.
2. Prælato petenti iusta de causa cessionem, deneganda ei non est.
3. Si non valet Prælati renunciatio, nec valet etiam electio.
4. Si presentatio ad beneficium, vel eius collatio pertineat ad Abbatem, aut electio ad Capitulum, tenetur horum consensus Episcopus requirere.

NOTANDVM I. Si Prælatus, alijsue beneficiatus cedat in manibus sui Superioris aut Collatoris, sed aliorum Clericorum, non tenetur Superior cessionem admittere. Potest tamen, si velit, eam ratam

Ooo 2 habere,